

**Egészségügyi Szakképző és
Továbbképző Intézet**
1085 Budapest, Horánszky u. 15.

M E G O L D Ó L A P
----

szakmai írásbeli vizsga

Alternatív mozgás masszázs szak

2003. február 19.

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- A feladatlap szerkesztésénél Brencsán: Új Orvosi Szótár (Akadémia Kiadó, Budapest, 1993.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - 100 - 88 jeles
  - 87 - 75 jó
  - 74 - 62 közepes
  - 61 - 51 elégséges
  - 50 - 0 elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.* **Ismertesse a testedzés hatását a légzőrendszerre!** **5 pont**

Írjon öt /5/ hatást!

- *növekszik a légzés mélysége*
- *csökken a légzésfrekvencia*
- *nő a vitálkapacitás*
- *a reziduális levegő csökken*
- *javul a tüdő vérellátása*
- *csökken a tüdőerek ellenállása*
- *a tüdő rugalmassága öregkorban is megmarad*
- *a tüdőkapacitás az öregedéssel lassabban csökken*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

2.* **Írja le, milyen hatással van a cukorbeteg emberre az intenzív testmozgás!** **4 pont**

- *A máj a cukrot glikogén formájában raktározza. A rendszeres mozgás hatására a máj glikogénszintje nő, szükség esetén gyorsan leadja a vérbe. A magasabb glikogénszint növeli a máj ellenállóképességét a károsító hatásokkal szemben, következésképpen a májfunkció is javul.*
- *Amíg a működő izomzat energiaigénye aerob-anyagcserével fedezhető, az izom az energiaszükségletét elsősorban a szabad zsírsavak bontásából fedezi. Eredménye: kevesebb cukor bevitele elegendő.*

(Helyes válaszonként 2 – 2 pont adható!)

3.* **Ismertesse és indokolja meg a jógatanításokban leírt alapvető légzési hibákat!** **5 pont**

Hibák:

- *szájon keresztüli légzés*
- *egyenlőtlen lélegzés a két orrlyukon át hosszú ideig*
- *belégzéssel kezdett gyakorlat*

Indoklás:

A két orrlyukon át különböző minőségű “pránát” juttatunk a szervezetbe, ezek eltolódása valamelyik irányba különösen az idegrendszerre van káros hatással.

(Hibákra: 1-1 pont; indoklásra: 2 pont adható!)

4. **Rendezze sorba, a fokozottan görcsössé váló izomfeszülés által létrehozott “ördögi kör” alábbi összetevőit!** **3 pont**

(Írja le a számjegyeket megfelelő sorrendbe!)

1. izomfeszülés
2. anyagcsere romlása
3. relatív ischaemia
4. ödéma, fájdalomkeltő anyagok felszaporodása a szövetben, idegek ingerülete
5. fájdalom
6. még feszültebb izomtónus

Helyes sorrend: 1-3-2-4-5-6

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

- 5. Írja le, mely panaszok/állapotok esetében abszolút vagy relatív módon ellenjavalltak az alább felsorolt módszerek/gyakorlatok! Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!** **3 pont**

1. magas vérnyomás	A. gerincmobilizáló masszázstechnikák
2. súlyos csontritkulás	B. svédmasszázs
3. kiterjedt bőrbetegség	C. Shiatsu hasi kezelés
4. mentális zavarok	D. “külső elixír” csikung gyakorlatok
5. terhesség	E. jóga meditáció
6. leromlott szervezet	F. fordított testhelyzetű jóga gyakorlatok

1: -F.   2: -A.   3: -B.   4: -E.   5: -C.   6: -D.

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

- 6.* Írja le a keleti világnézetek közül a taoizmus filozófiájának jellemzőit!** **3 pont**

- *A taoizmus filozófia, vallás, életszemlélet: a Tao a követendő út.*
- *A taoizmus alapvetően népi, paraszti ihletésű bölcseleti vallási irányzat. -*
- *Filozófiájának rendszerbe foglalását (2500 évvel ezelőtt) Lao-Ce-nek tulajdonítják.*
- *A taoizmusban a DUALITÁS, a Yin és a Yang ellentéte, harca és egymásba alakulása jelenik meg. Mindig törekedjék lelki nyugalomra, legyen a saját középpontjában.*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 7. Írja le az alábbi javaslatok hatásmechanizmusát az adott probléma esetében!** **4 pont**
- Emésztési panaszokban szenvedő kliensnek a következő terápiás

módszereket ajánlották: thai masszáz, jóga: ekeállítás, nauli, Csi Kung, nyolc brokáttekeres ülőgyakorlatok.

Írja le a fenti javallatok hatásmechanizmusát az adott probléma esetében!

Thai masszáz:

A hasi masszáz mechanikus hatást fejt ki a belekre (serkentve működésüket), ugyanakkor a hasi akupunktúrás pontok ingerlése által az energiarendszerre is hat.

Ekeállítás:

A has összepréselődik, fokozódik a hasúri nyomás, ezt felerősíti a kitartásban végzett légzés. Masszázst kapnak a belek, javul a keringés.

Nauli:

A légzés és a hasizmok intenzív mozgatása által a belek masszázst kapnak, javul a keringés. A hasizmok ilyen fajta (a természetestől eltérő, furcsa) mozgatása a figyelemnek az alhasra való irányítását is megköveteli, ami tovább fokozza a gyakorlat hatását.

Nyolc brokáttekeres ülőgyakorlatok:

Emésztést javító elemei: a nyál lenyelése, a figyelemnek a hasi tájékra való irányítása, a keresztezett lábbal való ülés, az előrehajlások

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 8. Nevezze meg a Do-in, a thai masszáz, a shiatsu ön – illetve partner masszázrendszer közös energetikai alapját!** **1 pont**

a meridián rendszer

- 9. Írja le a hagyományos kínai orvoslás betegség-fogalmának jellemzőit!** **3 pont**

- *a testműködés diszharmóniája, a Yin-Yang egyensúly zavara*
- *a vezetékekben áramló energia, életerő elakadása, pangása*
- *a testfolyadékok (vér, jin) kóros megváltozása, a lélek (Shen) zavara*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 10.* Ismertesse, hogy a Do-In a fejbőr masszázával (simításával), milyen meridiánokat stimulál! (Írjon négyet /4/!)** **4 pont**

- Húgyhólyag meridián
- Epehólyag meridián
- Kormányzó meridián
- Hármass melegítő meridián

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 11. Ismertesse a jóga úszás kivitelezését a megadott szempontok alapján!** **2 pont**

Első kartempó: *belégzés*
 Második kartempó: *szünet*
 Harmadik kartempó: *kilégzés*
 Később a haladóknak: *1 be, 2 szünet, 3 ki*

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

- 12.* Sorolja fel a Yumeiho masszázskontraindikációit az alábbi szempontok alapján! Írjon hármass-hármass /3-3/!** **3 pont**

Abszolút kontraindikáció:

- *súlyos testi leromlás*
- *előrehaladott rosszindulatú daganat*
- *akut fertőző betegség*

Relatív kontraindikáció:

- *akut ízületi gyulladás (a környékét kell masszírozni)*
- *bőrbetegség*
- *csonttritkulás*

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

- 13. Húzza alá az alábbiak közül a Shiatsu beavatkozási módszereit!** **3 pont**

- harántmasszázst végez
- nyomó-gyúrászt végez
- leszorítja az ereket
- akupresszúrát végez
- hasi diagnosztikát végez
- feltölti az energiahányokat

(Csak a három helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

- 14.* Soroljon fel öt /5/ jóga légzéstípust!** **5 pont**

- *teljes jógalégzés*
- *tisztító légzés*

- idegerősítő légzés
- uddzsáji
- jógéndra légzés
- bhásztrika (fújtató)
- váltott orrlyukú légzés (nádi szodana)

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

15. Sorolja fel a Thai masszázis fogásnemeit az alkalmazás gyakorisága szerint! 4 pont

- nyújtás
- fesztítés
- harántmasszázs
- érleszorítás

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

16. Írja le, milyen imaginációs technikát alkalmaz a Xu Mingtang Csi Kung a vese gyógyítására! 5 pont

Kiinduló helyzet:

- laza alapállás
- a gerinc egyenes
- a kezeket összedörzsöljük, majd a derekunkra helyezzük, a vesék magasságában.

Kép: tél van, hideg.

- északon vagyunk, sötétkék, hideg, sós vízben
- a víz beáramlik a bőrünk pórusain, feltölti a veséket, átmossa a húgyvezetéket, a hólyagot és a nemi szerveket
- később a vesék elkezdenek növekedni, túlnőnek a testen és egyre jobban megtisztulnak
- ezzel a tudattal relaxálás 20 percig
- fokozatosan csökken a vese mérete, majd természetes nagyságában a helyére kerül
- a veséket feltöltő sötétkék színű energia egyre kisebb lesz, majd pontszerűvé zsugorodva elraktározódik a vesében

*A gyakorlat lezárása: kézdörzsölés, arcmosás

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

17. Ismertesse a váltott orrlyukú légzés élettani hatását! 2 pont

A jobb oldali fokozza a szimpatikus tónust, a bal oldali a paraszimpatikus tónust.

18.* Soroljon fel a mozgás élettani hatásai közül ötöt /5/! 5 pont

- erősödnek az izmok
- nő a perctérfogat, javul a keringés
- javul a kapilláris keringés

- nő a vitálkapacitás
- javul az ízületi porc vérellátása
- javul a májműködés
- takarékosná válik a hormongazdálkodás

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 19.* Sorolja fel, azokat az ok-okozati kapcsolatokat, hatásmechanizmusokat amelyek következtében belső szervi elváltozás jön létre a test aszimmetriája, illetve a kötött izomzat vagy ízületi blokk következtében!** **6 pont**

aszimmetria › kötött izom › kapillárisfunkció romlik › szövetközi (interszticiális) nyomás nő › nyirokkeringés romlik › akupunktúrás meridián energiaáramlási zavar › belső szervi zavar

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 20.* Soroljon fel a jóga álló gyakorlatai közül ötöt /5/!** **5 pont**

- trikonászana – háromszögállás
- szarvangászana – gyertyaállás
- tálászana – pálmaállás
- szirsászana – fejállás
- garudászana – garuda tartás
- szurja namszkara – napüdvözlet

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 21.* Fogalmazza meg a Tai Csi Csuan lényegét!** **3 pont**

- Folyamatos helyváltoztató mozgással végzett, légzéssel kombinált Csi Kung.
- A fizikai törvényeket alkalmazó és kihasználó harcművészeti technika.
- Egészségjavító és – megőrző gyakorlatsor.

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 22.* Soroljon fel a sacroiliacalis (SI) ízület diszlokációjának felismerhető jelei közül négyet /4/!** **4 pont**

- az egyik láb relatív rövidülése
- a homlokráncok aszimmetriája
- a két kéz terpesztett ujjainál a hüvelyk – mutatóujj és

- hüvelyk – kisujj közti szög különbözik a jobb és bal oldalon*
- *az egyik szemöldök magasabban van*
  - *az orr-száj ránc mélyebb az érintett oldalon*
  - *hasonfekvő helyzetben az érintett oldalon a nagy farizom magasabban helyezkedik el*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 23.* Írja le a hatha jóga ászanák és a “külső elixír” csikung gyakorlatok közös jellemzőit! Írjon hármat /3/!** **3 pont**

- *mindkettő alkalmazza a koncentrációt, a tudat elcsendesítését, a tudat és a légzés összekapcsolását*
- *kedvezően hatnak a keringésre, testtartásra, idegrendszerre*
- *nyújtják, erősítik az izmokat, szalagokat;*
- *kiegyensúlyozzák a pszichét*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 24. Sorolja fel a nyolc brokát Csi Kung álló gyakorlatait!** **4 pont**

- *tenyérsnyomás felfelé, oldalra hajlás*
- *nyíllövés*
- *fejforgatás 24-szer, három kéztartásban*
- *tenyérsnyomás ég és föld felé*
- *törzsfordítás lóállásban (hajlított térddel)*
- *tenyérsnyomás felfelé-előrehajlás lábujjhúzás*
- *ökölütés jobb-bal oldalra*
- *lábujjhegyre állás 24-szer, három kéztartásban*

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

- 25. Ismertesse a légzés fázisait!** **4 pont**

1. *kilégzés*
2. *légzésszünet*
3. *belégzés*
4. *levegő-visszatartás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 26.* Ismertesse a légzésnek a szervezetre gyakorolt hatását a Thai Chi gyakorlatok végzése során! (Írjon ötöt /5/!)** **5 pont**

- *keringésjavító hatás (érelmeszesedés, vérrögképződés veszélyének csökkentése, hajszálerek működésének javítása, anyagcsere javítása)*

- *emésztőrendszer működésének javítása (“belső masszáz”, bélmozgás serkentése, felszívódás javítása)*
- *pszichés hatások (érzelmek befolyásolása, endorfinok termelődése)*
- *légzőszervi hatások (tüdőszövet és mellkas rugalmasságának javítása, gázcsere javítása)*
- *idegrendszeri hatások (a légzés ritmusa összhangban van a mozdulatokkal, ezáltal kedvezően befolyásolja az idegrendszer állapotát és segít a harmonikus közérzet kialakításában)*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

27. Írja le, milyen károsodások alakulhatnak ki a jóga helytelen gyakorlása során! 2 pont

- *az idegrendszer egyensúlyának felborulása (rossz közérzet, szédülés, súlyos esetben pszichés betegségek)*
- *izom és ízületi sérülések*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)